

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: Udrag fra . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. XXI. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677736509488/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

XXI

af unge håndskrifter, hvori afskriverne af simpel uvidenhed omdigtede steder, der var uforståelige for dem, til meningsfyldte, men banale og forkerte passager. Såfremt man ville undgå, at de værdifulde varianter fra håndskrifterne før 1700 skulle forsvinde i mængden, måtte man finde et nyt redaktionsprincip eller bringe variantapparatet tvodelt: en A-del med de ældste og delvis samtidige varianter, og en B-del med hele det øvrige materiale; denne sidste udvej, der ville have været den videnskabeligt korrekteste, ville dog blive urimelig bekostelig, idet A-delens varianter alle eller næsten alle også findes i den øvrige håndskriftmængde, hvad der ville have resulteret i, at man måtte have trykt A-delens varianter også i B-delen. Efter indgående drøftelser med udgavens første filologiske tilsynsførende, professor Diderichsen, enedes man om, at udgaven skulle nøjes med at bringe et rimeligt variantudvalg helt efter Kjøbo-udgavens principper; imidlertid viste en ny prøveredaktion, at heller ikke dette var tilfredsstillende, hvorfor nogle supplerende regler blev formuleret, af hvilke den vigtigste omtales udførligt nedenfor under punkt 3.

Apparatet er normalt kun negativt; i tilfælde af rettelser i teksten imod hovedhåndskriftet anføres dette håndskrifts form i apparatet med udtrykkelig angivelse af de håndskrifter, der følger det. Da variantapparatet kun bringer et udvalg, har jeg anset det for korrekest at anvende et tegn * i apparatet til præcisering af, at der findes andre ikke medtagne varianter, således at læseren ikke vildledes til at tro, at A automatisk støttes af f. eks. B, C, D, når en variant anføres fra E-H.

Specielt bemærkes:

1) Varianter fra håndskrifter, der efter alt at dømme tør formodes at bygge på andre, kendte tekstkilder, udelades.

2) Varianter, der er utvivlsomme forvanskninger (indsættelse af banale vendinger for sjældne udtryk, omdigtninger af passager hvis satiriske sigte skriveren ikke har kunnet opfatte, navneforvanskninger etc.), udelades; undtaget herfra er dog de tilfælde, hvor den samlede overlevering er usikker, eller hvor udgiveren endnu ikke har fundet frem til satirens sigte; i sådanne tilfælde medtages samtlige varianter.

3) Hvis en variant kun optræder i ét håndskrift eller i én håndskriftsgruppe udelades den normalt, hvis den da ikke på en eller anden måde frembyder